

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET“ ÉS A „MAGYARORSZÁGI
≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ“ NEK KÖZLÖNYE ≡
BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
Megjelenik egyszer havonként
Előfizetési ára 1 évre 2 korona

OSZTOITS MIHÁLY

1837—1912.

Az Országos Állatvédő Egyesületet és az állatvédelem ügyét érzékeny veszteség érte. Az O. Á. V. E.-nek 1889 óta alelnöke, augusztus hó 27-én meghalt. Azok közé a férfiak közé tartozott, akik az országos egyesületnek lelkes vezetői és munkásai voltak akkor, midőn az egyesület nehéz körülmények között küzdött a közönség és az illetékes körök közönyével. Az utóbbi években Osztoitsot beteges állapota megakadályozta abban, hogy úgy mint régen, élénk részt vegyen az egyesület működésében. De nagy érdeklődéssel és rokonszenvvel kísérte az egyesület fellendülését és örült a haladás minden tünetének. Temetésén, mely aug. 29-én ment végbe, az egyesület tagjai közül számosan jelentek meg, kik közül megemlítjük, K. Nagy Sándor, kir. ítélőtáblai bírót, az egyesület alelnökét, Häsler Károly, pénztáros-titkárt, Schmieđ Miklósné urnő, a választmány tagját. Az egyesület koszorút helyezett a ravatalra és részvétávíratot intézett az elhunyt özvegyéhez, akinek az egyesület elnöke külön táviratban is kifejezte részvétét.

Az Országos Állatvédő Egyesület felterjesztése a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz a Madarak és Fák Napja tárgyában.

Közlönyünk augusztusi számában örömmel közöltük gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a természetvédelem tárgyában tett nagyértékű intézkedését.

A miniszter ur által kiadott rendeletek az Orsz. Állatvédő Egyesületnek 82/1912. sz. alatt f. évi január hó 17-én kelt emlékiratának alapján keletkeztek.

Ennek az emlékiratnak az olvasóinkat és ügybarátainkat érdeklő részét alább közöljük:

Nagyméltóságú gróf Miniszter ur!

A „Madarak és Fák Napját“ Nagyméltóságod hivatalbeli elődje 1906-ban az Országos Állatvédő Egyesület előterjesztésére az összes iskolákban mint iskolai ünnepnapot rendszeresítette. Rendeletében a miniszter ur felemlítette, hogy az Országos Állatvédő Egyesület kötelezettséget vállalt az iránt, hogy a nép-

tanítóknak irodalmi pályázatok utján nyert munkákat fog díj nélkül rendelkezésére állítani oly célból, hogy a nap megünnepelése körül feladatukat megkönnyítse.

Ily formán a miniszter már ab ovo bizonyos állandó ingerenciát biztosított az Országos Állatvédő Egyesületnek, jelölve annak, hogy az intézményt olyanak tekintik, melynek ápolásához és fejlesztéséhez a miniszteriumon kívül álló társadalmi közreműködést igénybe venni célszerű.

Az Országos Állatvédő Egyesület tényleg a legkomolyabban tette feladatául azt, hogy a Madarak és Fák napjának teljes érvényre jutását minden módjában álló eszközzel elősegítse.

A Madarak és Fák Napjának intézményét az Orsz. Állatvédő Egyesület úgy tekintik, mint egy nagy népevelő és nemesítő tényezőt, melynek nemcsak igen jelentős etikai hivatása van, hanem a közgazdaságnak is kiváló szolgálatokat tehet.

Ebben a meggyőződésben az Országos Állatvédő Egyesület, hogy csak a lényegesebb intézkedéseket említsük, megvásárolta a Madarak és Fák Napjáról szóló elsőbbséget megjelent munkát és azt ingyen kiosztotta; pályázat utján nyert őt, és újabb pályázat utján

szerzett kilenc pályamunkát három kiadásban bocsátotta közzé és ezeket ingyen és portómentesen juttatta mintegy 9—10,000 néptanító kezébe és látta el őket ilyformán megfelelő utmutatásokkal és előadási mintákkal.

De az egyesület ezzel nem érte be, hanem az intézmény iránt való érdeklődés ébrentartása végett a tanfelügyelőségeket is időnkint megkereste és a tanító-ság figyelmét a Néptanítók Lapja és az összes vidéki hírlapok útján a nap ünneplésére évenként és ismételtelen felhívta:

hogy a gyermekvilágot a Madarak és Fák Napjának megértésére előkészítse és nevelje, és hogy a Madarak és Fák Napjának kihatását ugyszólván marandóvá tegye, az Országos Állatvédő Egyesület, megalkotta az Országos Ifjusági Madárvédő Ligát, mely a Madarak és Fák Napjával legszorosabban összefüggő, azzal teljesen identikus célú intézményt képez;

végre eltekintve a Gyermeknaptárban és más módon követett idevágó propagandától, az Országos Állatvédő Egyesület állandó evidenciában óhajta tartani a Madarak és Fák Napjának fokozatos érvényesülését és végleges meggyökeresedését; azért a tanfelügyelőségek útján bekérte a nap ünnepléséről szóló iskolai jelentéseket és azok összeállítását egy évenként kiadandó évkönyvben tervezi folytatólagosan közzétenni.

Az 1910. évben 1407 népiskolából beérkezett jelentések statisztikai egybefoglalása az I. Évkönyv alakjában mult évben megjelent és az 1911. évi ünneplésekről 2700* iskolából beérkezett jelentéseket ismertető II. Évkönyv legközelebb fog megjelenni.

Midőn még megemlítjük, hogy komoly lépést tettünk az egyházi hatóságoknál abban az irányban, hogy a miniszteri rendeletnek a felekezeti iskolákban is érvény szerezessék, bátran merjük állítani, hogy 1906-ban a Madarak és Fák Napja tekintetében elvált kötelezettségünknek eleget tenni komoly feladatunknak ismertük és annak, erőnket a legvégsőkéig megfeszítő mértékben megfelleltünk.

De a Madarak és Fák Napja ünnepeinek öt évi fennállása közben nyert tapasztalatok után bebizonyítottunk tekintjük azt, hogy ezen szép jelentőségű és a külföldi államok által követésre méltó például feldicsért intézmény további fennállásának és fejlődésének érdeke határozottan megkívánja, hogy az intézménynek a gyakorlatban való végrehajtása nem tisztán hatósági uton, hanem úgy mint az eddig és pedig sikeresen történt, a társadalom közreműködésével vezetessék.

Az előadottak után annak a reménynek bátorkodunk kifejezést adni, hogy Nagyméltóságod alkalmasnak és méltónak fogna ítélni bennünket arra, hogy a Madarak és Fák Napjának ügyét bizalommal helyezze az Országos Állatvédő Egyesület közreműködésének körébe.

Ha ebben a reményben nem csalódnánk, akkor a modus procedendire nézve igénytelen nézetünk a következő volna:

* Az azóta megjelent II. Évkönyvben 2800 iskoláról foglaltatik jelentés.

Nagyméltóságod hivatkozással a Madarak és Fák Napjáról szóló eredeti rendeletre, a fentiekben elősorolt indokok felemlítésével újabb rendeletet méltóztatnék kiadni, melyben a tanügyi hatóságoknak tudomására méltóztatnék adni azt, hogy a Madarak és Fák Napjának fejlődése érdekében célszerűnek találta az Országos Állatvédő Egyesületnek közreműködését az eddiginél nagyobb mértékben igénybe venni, mire az egyesület, mint a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségének központja, készséggel vállalkozott.

Ebből kifolyólag Nagyméltóságod az egyesületet felhatalmazná arra, hogy a tanügyi hatóságokhoz időnkint megkereséseket intézhessen elsősorban a Madarak és Fák Napjának megünneplése, valamint összefüggésben az Országos Ifjusági Madárvédő Liga szervezése, a Gyermeknaptár terjesztése vagy egyéb, az egyesület által az iskolákban folytatott akció szempontjából.

Nagyméltóságod az egyesületet megbízná azzal, hogy a Madarak és Fák Napjának miként ünneplésére nézve a néptanítók feladatát megkönnyítendő, az eddigi kiadványok folytatása gyanánt legalább két évenként újabb irodalmi pályázatot hirdessen és a jutalmazott pályamunkákat kinyomtatván, díjtalanul ossza ki, hogy a tanítóknak mindig több és újabb anyag álljon rendelkezésre.

Nagyméltóságod az egyesületet továbbá felhatalmazná arra, hogy a Madarak és Fák Napjának megünnepléséről szóló iskolai jelentéseket a tanügyi hatóságok útján bekérje, azokat feldolgozza, összeállítsa és az összeállítást évkönyv alakjában közzétegyje. Az egyesület a kiadványt mindazon iskoláknak, melyek jelentése az évkönyvben felhasználott, díjtalanul megküldi.

Az iskolai jelentések egyöntetűsége, valamint az évkönyv teljessége érdekében megengedné Nagyméltóságod az egyesületnek, hogy a tanügyi hatóságok hozzájárulásával a tanítósnak iránt adjon a jelentések alakja, illetőleg azokra az adatokra nézve, melyeket a jelentésekben feltüntetni kívánatosnak tart. Megengedné továbbá, hogy az egyesület ugyanabból a célból, ha ezt szükségesnek találná, külön kérdő-íveket adna ki és azokat a tanítósnak szintén díjtalanul állítaná rendelkezésére.

Nagyméltóságod továbbá, ha helyesnek méltóztatnék ismerni, az egyesületet felhatalmazná arra is, hogy az illetékes tanügyi hatóságok közbenjöttével azokat a tanítókat, akik a Madarak és Fák Napjának a megünneplése és az ifjuságnak a természet megismerése, az állatok és növények kiméltése és megkedvelése irányában való vezetése körül kiváló érdemeket szereztek, elismerésben, esetleg jutalomban részesítse.

Az egyesület köteleznék magát arra, hogy mindazokról a lényegesebb lépésekről, melyek érdekében akár a tanügyi hatóságok, akár a tanítósnak közreműködését igénybe venni óhajta, Nagyméltóságod előzetes jóváhagyását kikéri.

Nagyméltóságod kiadandó rendeletében az említett közlése mellett a tanügyi hatóságokat felhívni méltóztatnék arra, hogy az Országos Állatvédő Egyesületnek a mondott értelemben folytatott tevékenységét, úgy mint eddig, a tőlük telhető előzékenységgel és

rokonszenvvel támogassák és erre a tanítószágot is állandóan serkentsék.

*

Mint a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 53,402. szám alatt f. évi június 22-én kelt, az összes tanfelügyelőségekhez és valamennyi főtisztelendő egyházi hatósághoz intézett rendeletéből, illetőleg leiratából kivethető, a miniszter ur az Országos Állatvédő Egyesület emlékiratában foglalt javaslatokat és kérelmeket lényegében egész terjedelmükben jóakaratu figyelmére méltatta és teljesítette.

Ezek a rendeletek egy új és emlékezetes lépést jeleznek az Országos Állatvédő Egyesület által a szövetséges egyesületek közreműködésével az iskolákban folytatott akció pályáján.

Ki az oka, hogy a háziállatok között az emberre veszedelmesek is vannak?

Nem ismeretlen, hogy a farkassal rokonságban álló házi ebek között ijesztően nagy számu az u. n. mérges, harapós, dühös indulatu, mindig rossz kedélyben levő kutya, de egyben tudvalevő dolog, hogy a szelid, engedelmes, kezes, jóindulatu kutyák száma se kicsi.

Ugyan ki nem tapasztalta, hogy a szelid, ember-séges indulattal felnevelt és tovább tartott, az u. n. családba tartozó eb egész természete, viselkedése milyen más, mint a mostoha sorsban megszületett, amugy félvad-jában felnőtt, mindenféle nyomoruságnak kitett, senki által egy jó szóra, egy jó falatra nem méltatott s talán még embertelenül ütött, vert, megrugdosott kutyáé?

Vagy vegyük az emberséges módon, szakszerű tudással felnevelt és kezelt, gondozott, használt lovat. Micsoda mély-séges különbség van ennek a naturellje (természete, viselkedése) és egy oly lónak ugyanezen tulajdonsága között, amellyel nem bántak emberségesen! Az előbbi nagy vonzalommal, ragaszkodással, engedelmisséggel viselkedik azokkal szemben, akik neki is csak jót tettek és jót tesznek, az utóbbi ellenben az embertelen bánásmódu ember által elrontva, konok, csökönyös, rossz, veszedelmes naturájúvá lesz, az emberben nem jóakaró gazdáját, hanem sanyargatóját, ellenségét látja s igen sokszor rugással, harapással rá is tör, amiképen rátör ember-ellenségére az embertelenségnél egyebet nem ismerő kutya.

Hát tudjuk, hogy okkal-móddal szelidebb naturájúvá tehető a legvérengzőbb vadállat is. A tigris, az oroszlán s több más. Egy bizonyító példa erre az az életből lekapott kép, amelyet itt bemutatok.

Első pillanatra kutyának látszik az a két állat, amely itt egy hölgy társaságában fotografiai felvétel után ábrázolva van. Hát kutyaféle állat, csak hogy a neve — farkas.

Aki az öreg farkast állánál fogva szemléli és ez öreg állat fiát a karján tartja, *Trubetzkoy* orosz her-

cegné (és nem valami állatseregleti mutatóványos) és az az érdekes, hogy maga szelidítette meg, tette kutyahűségűvé a vad állat-családot.

*

Ime tehát nagyrészt mitőlünk, emberektől függ, hogy a birtokunkban levő akármiféle állat hozzánk

nem idegen, hozzánk vonzódo, minket szerető lény, avagy annak ellenkezője. Ne a kevés értelemmel felruházott, de azért az emberhez vonzódni tudó állatot okozzuk hát, ha ellenséges indulat lép fel benne ellentünk. Itt is áll, hogy „jó tettért jót várj, vagy leg-alább is: jót várhatsz“.

Monostori Károly.

Madár-képes levelezőlapok tárgyában.

A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott valamennyi egyesületnek.

1061. 1912.

A madárvédelem népszerűsítése érdekében szükséges propaganda egyik helyes eszköze az, ha a földmívelésre nézve jelentőséggel bíró madarak minél általánosabban ismertekké válnak.

Ebből a célból a Nagy. Kir. Ornithologiai Központ kezdeményezésére és dr. Lendl Adolfnak, az Országos Állatvédő Egyesület alelnökének igazgatása

alatt álló Székesfővárosi Állatkert támogatásával a Magyar Földrajzi Intézet Részvénytársaság madárképes levelezőlapokat hoz forgalomba.

Ezek a színes levelezőlapok az Ornithologiai Központ által szerkesztett szakzerű szöveggel a kivitelre nézve is a központ ellenőrzése mellett készülnek.

A központ eddig a madárvédelem tekintetében figyelmet érdemlő madárfajokból 25-nek ábráit hozta forgalomba és fokozatosan a további madárfajok ábráival ellátott képeslapok is ki fognak adni.

Tárgyalásokat folytattunk a fent nevezett vállalattal abban az érdekből, hogy ezeket a madár-képes levelezőlapokat egyesületeink minél jutányosabb áron szerezhessék meg.

E tárgyalások eredménye az volt, hogy a Földrajzi intézet a most 20 fill.-ért árusított képeslapokat egyesületeinknek darabonként 10 fillér árban engedi át. Ha legalább is egy öt kilós csomagot kitevő mennyiség rendeltetik, az intézet bérmentesen szállítja.

Amennyiben kisebb mennyiség rendeltetnék, úgy a portókölttség a megrendelőt terheli. Megjegyzni az intézet, hogy egy ötkilós csomagra körülbelül 1500 db képeslevelezőlap esik.

Felkérjük a tisztelt társegyesületeket, hogy a madár-képes levelezőlapokat az ügy érdekében minél nagyobb mérvben terjeszteni sziveskedjenek.

Országos Állatvédő Egyesület.

Egyesületi és szövetségi hírek.

A Szentgotthárdi Állatvédő Egyesület egyik kiváló tagja, Szathmári Sándor magasfoki állami tanító, évi beszámolót küldött a szentgotthárdi egylethez az állatvédelem terén elért kitűnő sikeréről és buzgó tevékenységéről az elmúlt iskolai tanévben. Érdeklőségénél fogva a beszámolót kivonatossan ismertetjük.

Kötelességemnek ismerem el a számotadást, mondja Szathmári, mert minden haszon, minden öröm, mi állatvédelmi munkásságunk nyomán a közre, a lelkekre száll, az egyesület érdeme.

Szeptemberben az elrendezés után megválasztottuk a „madárfelügyelőket“ és azok helyetteseit. Ezeknek a „madárfelügyelőknak“ a tiszte, a községben lévő madárházikóknak számontartása. Felügyelnek arra, hogy azok a madárházikók jól vannak-e felszegezve, a röplyük iránya megfelelő-e? November elsejére mindenkinél le kellett szedni a régi madárházikót, kitatarozni, ha már kijavíthatatlan, helyette ujat készíteni és úgy a régit, mint az ujat nekem az iskolában bemutatni. Amint a hó leesett, elkezdtek a madarak etetését. Nagyon egyszerűen csináltuk, tőkma gláncot fűztünk és fel a fára a házikók elé akasztottuk. Az előbb szókasban volt téli madárfogás elmaradt, ha valaki megvette volna, az feltétlenül tudomásomra jutott volna, mert növendékeim mindegyike Argus szemekkel néz minden kamaszodó gyereke s jaj neki, hacsak kísérletet is tesz a madárfogásra. A tavasz még inkább a madarak felé terelte figyelmünket. A madárfelügyelők

ujra átvizsgálták a községben lévő madárházikókat. Amelyeknek teteje lejár, kitisztogattuk. A bent volt szemét mutatta, hogy a házikókat a madarak télen szállásul használták, ezért jó az őszi kifüggesztés. A madarak fészkelése idején mindennap hozott új hirt, majd ez, majd amaz ujságolta, hogy az ő házikójába már bejárnak, az ő madárházát már elfoglalták. — A madárfelügyelők 127 madárházikót irtak össze, amelyek közül 87 volt elfoglalva. Az ismétlés iskolások által felszegeztet házikókat nem vétettem számadásba, sem azokat, amelyeket felnőttek saját jószántukból tettek ki, pedig azoknak örülök legjobban. Leginkább madárvédelemről lehet nálunk csak a szó. Állatkinzást, tulterhelést errefelé nem láthat senki. Itt legalább is boldondnak tartaná a nép azt, aki oktalanul kinozná állatát.

A Szegedi Állatvédő Egyesület módosított alapszabályait a m. kir. földmívelésügyi minisztérium f. évi augusztus hó 14-ikén 71165 XI. 3 sz. a. kelt rendeletével jóváhagyta.

A Temesvári Állatvédő Egyesület módosított alapszabályait a m. kir. földmívelésügyi minisztérium 1912. évi július hó 7-ikén 70774 XI. 3 sz. a. kelt rendeletében jóváhagyási záradékkal ellátta.

A Győri Állat- és Madárvédő Egyesület alapszabályait a m. kir. földmívelésügyi minisztérium f. évi augusztus hó 14-ikén 71164 XI. 3 sz. a. kelt rendeletével jóváhagyta.

A Kassai Állatvédő Egyesület a legutóbbi időben több irányban tett lépéseket részint illetékes hivatalos fórumoknál, részint hírlapokban, az állatvédelem egyes kérdéseinek az érdekében. Így egyfelől panaszt emelt az ottani főkapitányi hivatalnál — serről a lapokban is publikációt adott — a kóbor ebek befogásánál a gypmesterlegények által elkövetett vérlázító viselkedésekről, másfelől pedig egy szerencsétlenül járt ló kegyetlen módon történt nyilvános kivégzéséről. Felszólalt továbbá igazán ékes és meleg hangon Szomolnok és Gölnicz városok előljáróságainál, madárvédelmi kihágások tárgyában. Lépést tett a baromfiaknak fejjel lefelé való szállítása ellen. Amidőn e társegyesületünk energikus törekvéseihez gratulálunk, hasonló cselekedetekre a többi társegyesületet is tisztelettel felkérjük.

HIREK.

Személyi hir. † Özv. parnói Molnár Viktorné, szül. abafalusi és felsőlehotai Abaffy Erzsébet urasszony, Abafalván, Gömör vármegyében f. évi aug. 31-én, 81 éves korában meghalt. A nagyszívű ember és állatbarát egyesületünk alapító tagjai között 800 kor. alapítványal szerepel. Rokonaihoz meleghangú részvétiratot intéztünk.

A Flaubert. Végzetes szerencsétlenség történt a minap a Hungária-köruton. Az uttesten gyerekek játszadoztak. Egy Tercs József nevű fiu felmászott egy epérfára, ahonnét szidni kezdte a társait. Fachs Jenő inas ráfogta Flaubert-puskáját és elsütötte. Tercs, mint

egy lelőtt veréb, leesett a fáról. Gyomrába furódott a golyó és huszonnégy órai szenvedés után meghalt. Fachs Jenőt letartóztatták s átkisérték az ügyészség fogházába.

Madarak és Fák Napja Pozsonyban. Junius hó közepén ünnepelték a pozsonyi katolikus elemi iskolák a Madarak és Fák Napját. A Csáky-téri és székesegyházi elemi iskolák 1300 tanulója zászlókkal és állatvédő falitáblákkal vidáman vonult ki a ligetbe, Göndör Károly igazgató és Schmidt Antal főtanító vezetésével, kik a tanítókkal és tanítónőkkel a sporttelepen állították a gyermekeket fel. Az ünneprendező Cseppán Rudolf tanító volt, ki a megnyitó Himnusz-ének és sikerült szavalatok után, hatásos beszédet intézett a fiatalokhoz, melyben a madarak jelentőségét fejtegette. A szép ünnepély a Szózat éneklésével ért véget. —y.

Állatvédő ünnepség Berlinben. Elkésve bár, de mindig érdekesnek tartjuk megemlékezni arról az ünnepélyről, melyet a „Deutscher Tierschutzverein“ a berlini operaház összes helyiségeiben a nagyközönség élénk részvétele mellett rendezett. Az ünnepélyt Wegener superintendes prológja nyitotta meg. Következtek különböző kiváló opera- és hangversenyek, zongoraművészek előadásai; egy mimodráma táncbetétekkel. Az előadások után az egyesület elnöksége és a közreműködött elsőrangú művészek lakomára gyűltek egybe. Az ünnepély igen nagy összeget jövedelmezett az egyesület javára.

A berlini kocsisiskola. Ez új intézménynek, mely a berlini két nagyobb állatvédő egyesület kezdeményezéséből létesült, első tanfolyama november hónapban fejeződött be. Az állatvédő egyesületek vezetőin kívül jelen voltak az államrendőrség, a városi tanács, a fuvaros szakszervezetek képviselői és számos meghívott vendég. A tanfolyamot 61-en, köztük két nő, végezték. Berlini illetőségű 40 hallgatónak elismerés gyanánt a tanpénzt visszafizették. A vizsga kiterjedt a loápolásra, szerszámismére, hajtásra, takarmányismére, közlekedési szabályokra és az egészségügyi tudnivalókra. A vizsga második részét gyakorlati eljárások képezték, pl. elbukott lónak felállítása, eltört kocsirészek ideiglenes helyreigazítása és két-, négy- és hatlovas fogatok elővezetése. —yi—

Kocsisiskolák szövetsége. Németországban ezidő szerint kilenc kocsisiskola létezik ugyanannyi városban, melyek közül megemlítjük Berlint, Leipzigit, Breslaut, Frankfurtot és Münchent. Ezek a kocsisiskolák nemrégiben Leipzigit szövetségre léptek. —yi—

Ibiszek a Balatonon. Mint Siófokról jelentik, az idén egész sereg ibisz jelent meg a Balaton somogyi partján. Az egyiptomiak szent madarai déli hazájukból nagy csapatban huzódtak föl a Balaton vidékére, ahol most százával látták őket.

Pöstyéni állatkinzás. A „Berliner Tierschutz Verein“ egy hozzáérkezett levél kivonatát közölte az Országos Állatvédő Egyesülettel, melyben egy Pöstyénben megfordult fürdővendég panasolja az ott tapasztalt állatkinzásokat és azt az óhaját fejezi ki, vajha ott is egy állatvédő egyesület alakulna. Az O. Á. V. E. nyomban a pöstyéni szolgabíróhoz fordult a bajok orvoslása ér-

dekében és egyttal felkérte a szolgabíró, hogy egy állatvédő egyesület alakítása érdekében mozgalmat indítson. Az O. Á. V. E. erről jelentést tett a földművelésügyi miniszter urnak is és a teti lépésekről a berlini egyesületet értesítette. Az O. Á. V. E. ezuttal is, úgy mint minden hasonló esetben, felajánlotta támogatását a pöstyénieknek, nyomtatványainak megküldését és külön képviselőjének a helyszínére való kiküldését.

Állatvédő előadások Zsolnán és Rajeczen. Tafferner Béla ny. főgimnáziumi igazgató, a Krassó-Sztrény vm.-i Állatvédő Egyesület elnöke egyike azoknak az ügybuzgó munkatársainknak, aki saját egyesületének keretén kívül is apostola kíván lenni a jó ügynek. Ezidei nyári működéséről érkezett tudósításból a következőket emeljük ki. Szováta fürdőben azon fáradozott, hogy mérsékelt belépti díj ellenében előadást tartson, melynek jövedelme egészben madárvédő eszközök beszerzésére lett volna szánva. Ám a fürdő illetékes intézői azonban ehhez hozzá nem járulván, a jóakaró lépések eredményre nem vezettek, dacára annak, hogy az O. Á. V. E. elnöksége is támogatta a tervet. Folytatólagos útja közben Rajecz-fürdőn tartott aug. 18-án nagyszámú hölgyközönség jelenlétében előadást. Az előadás iránt többek között Szmialovszky volt főispán is melegen érdeklődött s a felolvasáson családjával együtt szintén részt vett. A felolvasás után nejevel együtt felkereste s köszönetét fejezte ki a szerinte mindvégig érdekes és tanulságos felolvasásért. A felolvasás címe volt: a virág és a női kalap. Benne a tolldiszítések ellen szólt a felolvasó s felhívta a hölgyek figyelmét, hogy az esztelen divatnak mennyi hasznos madár esik áldozatul. A felolvasás ki volt bővítve különféle történeti és esztétikai momentumokkal, amivel sikerült a feszült figyelmet és érdeklődést mindvégig fentartani. Zsolnán szintén tartott zártkörű hallgatóság előtt felolvasást s igen szívesen vették volna, ha még egy-két előadást tartott volna, ebben azonban ottani tartózkodásának rövidsége megakadályozta. Szmialovszky volt főispánnak meg kellett ígérnie a lelkes felolvasónak, hogy alkalmmal, ha Zsolnára jön, Rajeczen ismét fog előadást tartani.

Népünnep a pozsonyi várromban. Dr. Kováts Lajos pozsonyi városi tiszti orvos és az Állat- és Madárvédő Egyesület érdemduis titkára, akinek a város már is oly sok szociális intézményt köszön, egy a Terézvárosban, Pozsony legszegényebb részében, alapítandó népkönyvtár érdekében egy népünnep rendezését kezdeményezte, amely ünnep aug. 11-én a legfényesebb sikerrel folyt le a régi koronázó város híres várrombjának keretében. Dr. Kováts és neje, mint egy német hirlap írja, a szegény Terézvárosban nagymérvű jótékonytárgygyakorlatnak és most a népkönyvtár alapításából is a lakosság javát célozzák. A Várhoz vezető ut fel volt lobbogva. A Vár bejáratánál diadalkapu volt felállítva. A nagy réten, mely a néhai királyi kert helyét jelzi, a népünnep főbb attrakcióit élvezte a közönség, u. m.: ökörsütés, bor és sörcsapolás, zene, tánc, sib. Akik külön beléptidíjat fizettek, a vár belsejében egy műtörténeti kiállítást élvezhettek, melynek tárgyaihoz a városi múzeum öre Csákos József és Jarabek Rudolf magán-

gyűjteményével járultak. A Várnak ama hatalmas toronyában, melyben valamikor a magyar koronát őrizték, Huberth Ferenc építész saját költségén szerkesztett egy feljárót, úgy hogy a látogatók a torony tetejéről nagyszerű kilátást nyerhettek. Az est beálltával a Vár világított. Az ünnepély a késő éjjeli órákba nyult be és jelentékeny anyagi eredményt szolgáltatott. —yi—

Állatvédelem Kassán. A Kassai Ujság aug. 2-iki számában megemlékezik az állatvédő egyesületnek a főkapitányhoz és a közönséghez az állatvédelem érdekében intézett felhívásairól. A nevezett lap utal arra, hogy már régebben szorgalmazta az állatvédelem felkarolását.

A magyar földművelésügyi miniszter cím alatt Németország és Sveic valamennyi állatvédő folyóiratában ismertetve volt gróf Serényi Béla miniszter által 1887. eln. szám alatt f. é. február hó 2-án a lókinzások megakadályozása érdekében kiadott rendelete, melyről mindannyi folyóirat a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg.

Hírek a székesfőváros állatkertjéből.

A székesfővárosnak új állatkertjében, mint azt már ismételve jeleztük, az állatok nagyobb része oly módon van elhelyezve és tartva, mely a lehetőségig megközelíti a befogott állatok természetes életviszonyait. Ezáltal az állatkert egy oly intézet színvonalára emelkedik, mely a természetrajzi ismeretek népszerűsítésének tesz szolgálatot.

Mivel mi is hasonló célokat követünk, külön rovatot nyitunk az állatkerti híreknek, abban a feltevésben, hogy olvasóink szívesen veszik, ha folyóiratunk változatosságát emeljük.

Az állatkert nem képes a nagyszámu madarak számára az országban elegendő rovarfélék beszerezni és kénytelen külföldre szorulni Elhullott mehekét, lisztukacot, hangyatojást keres az igazgatóság.

Az állatkertben több fajta papagály és kakadu lett szabadon eresztve és ezeknek egy jó része megszokott és gyakran látható.

József főherceg Ő cs. és kir. Fensége egy nagy szarvastehenet küldött az állatkertnek.

A miénk a légfiatalabb állatkert és állatállománya 500 emlős állat, 1600 madár; az apró állatok száma 400—500 között változik. A nagyok közül különösen említésre méltó:

3 nilusi viziló, 5 elefánt, 4 tapir (2 faj), 4 zsiraf, 20 antilop (6 faj), 4 teve (2 faj), 10 zebu (2 faj), 6 bölévn (2 faj), 40 szarvas (7 faj), 85 majom (35 faj), 10 kenguru-féle, 15 struc (3 faj), 41 papagály, 240 más forróvidéki madár számos fajban és a hazai avifaunának majdnem minden érdekesebb faja számos példányban.

A budapesti állatkert az elmúlt augusztus hó esős napjain is állandóan nagy látogatottságnak örvendett. Május hó 20-ikától szeptember 1-ig, tehát 100 nap alatt 720 ezer látogatója volt az állatkertnek. Legnagyobb a látogatók száma a 60 filléres napokon: vasárnapon és csütörtökön.

SZEMLE.

Állatvédelem Kassán. A Kassai Ujság 1912. VII. 18-iki számában „Az Állatvédő Egyesület újabb akciója” cím alatt az állatvédelem ügye iránt jóakarattal teljes cikket hoz, melyben említést tesz az Állatvédő Egyesületnek az állami és közs. kath. tanfelügyelőségekhez intézett abbeli megkereséséről, hogy az állat- és madárvédelemre szakonként és tantárgyankint 2—3 óra fordítottassék. Az egyesület kéri továbbá, hogy a slójd-munka madárvédő eszközök készítésére alkalmaztassék. A Kassai Ujság ezekhez azt az óhaját teszi, hogy a parkok számát szaporítsák, hogy a fészekrombolás megakadályozására nagyobb gondot fordítsanak és hogy a flóbertpuskázók a rendőr által szemmel tartassanak. —yi—

Állatok világa.

„Dián.” Feltűnő okosságánál fogva ismerőseim tréfásan a doktor előnevet adták kutyámnak, amelynek, hogy úgy mondjam: intelligenciáját néhány esettel fogom bebizonyítani.

Azzal kezdem az elmondandók sorrendjét, hogy kutyámat magam neveltem, fajra nézve sárga színű, korcs daxli volt; volt, mert ma már nincs. Estéről-reggelre úgy eltűnt, hogy bár az egész várost többed-magammal felkutattuk (a gyepmester sem fogta el), nem akadunk a nyomára. Úgy mondják, hogy egy külföldi utazó — megfigyelve ritka okosságát — magához csalta és elvitte. Hét évig volt a kutya velem és családommal. Felesleges mondanom, hogy megszoktuk, megszerettük. Engem, feleségemet és két gyermekemet névről ismert és ahhoz ment, akihez — az illetőt nevének szólítva — küldöttük. De megösmerte az embereket a kávéházban is, ahol velem együtt mindennapos vendég volt. Így, ha a kávéházban ülök sok vendég között a bátyám is jelen volt és azt mondtam neki: — Eredj, keresd meg a Náci bácsit, — addig szimatolt, míg reá nem akadt. Épen így felismerte a kávéház üzletvezetőjét, kit „Lipi” néven hívtunk. Ha megkérdeztem tőle: — Hol van a „Lipi”? — még az esetben is megtalálta, ha nem a kávéházban, hanem pl. az emeleten levő irodában tartózkodott. És így tovább, több ismerősömet megismerte a nevével még akkor is, ha ezek közül többen voltak jelen.

A kávéházban jól ismerte a pénztáros kisasszonyt is. Mindannyiszor, ha e szavakkal elküldtük: — Menj a kisasszonyhoz, kapsz cukrot, — egyenesen oda ment, felállt a két (hátsó) lábára és addig szolgált, míg egy vízbe mártott kockacukrot nem kapott. Ezt akármilyen távolságból, ha hosszában vagy magasságban dobiák, elfogta, de ha véletlenül nem birta megkapni és a cukor a földre esett, otthagya.

Az irodába az utat jórészt lóvonaton teszem meg. Kutyám ide is követett és amint a cirkuszban a jokey a száguldó lóra, époly ügyesen ugrott fel a gyorsan haladó lóvonatra és ugyanolyan ügyességgel ment le róla. De fenttermett a lóvonaton akkor is, ha nem volt

velem. Ha pl. valahol elmaradt, az épen útjába eső lóvonatra úgy szállt fel, mint a siető ember, hogy így gyorsabban lehessen az irodában, ahová utánam jött. Az iroda előtti megállónál leszállt és farkcsóválva szaladt hozzám, mintha azt mondaná, hogy ne haragudjak reá azért, mert ő az uton vesztegelt. Viszont megtette azt is, hogy az irodából eltávozott, felugrott a legközelebbi lóvonatra és az irodától nem messze levő Fehér Kereszt kávéház előtt leugrott, körülnézett és a következő kocsiával ismét kijött az irodába.

Van egy barátom. Egy mellékutcában volt irodában. Ha nem akartam, hogy a kutya az irodában alkalmatlankodjon, csak annyit mondjam neki: — Nézd meg mit csinál a Fenyő bácsi. — Egyenesen a küldött helyre ment és délig ott maradt, délben várt reám a lóvonati megállónál, hogy együtt menjünk haza.

Egyizben beteg voltam és elküldöttem a kávéházba a pincérhez, a nyakában észrevehetően elhelyezett cédulával. Addig forgolódott a pincér körül, míg az észre vette, a cédulát elolvasta, tartalmát elintézte és üzenettel ellátva, csak ennyit mondott neki: — Haza menni. — A kutya nemsokára haza jött és én mint az ágyban fekvő beteg — cselédünk történetesen nem lévén — el tudtam végezni egyik üzleti kötelezettségemet azáltal, hogy a kutya a kért adatokat elhozta.

Lakást változtattam. Hat évig laktunk egy helyen. Kutyám már másnap egyedül jött haza az új lakásba és — amint a házbeliek mondják — egyszer sem ment vissza a régi lakásba.

Még megemlítem, hogy városunkban autóbusz közlekedés is van, de ide kutyát felvinni tilos. Kutyámat egyszer zavarták le róla és azóta még akkor sem ment fel, ha pl. egyik-másik kalauz felhívta, ellenben a lóvonatra akkor is felment, ha lekergették.

Ha pl. azt mondtam neki: — Meghalt a kis kutya. — Nyomban elterült a földön és addig feküdt mozdulatlanul, amíg az engedélyt nem kapta a felkelésre. Ha azonban macska, pocok vagy kis egér nevet hallotta említeni, úgy akkor is hirtelen felugrott helyéről, ha aludt, vagy ha „meg volt halva“ . . .

Külömbséget tudott tenni a jobb és a bal első lába között. Ha pl. „pacsit“ kértem tőle a jobb lábával, a jobbal adta, ha bal lábát kértem, azt nyújtotta és bárhogy is varriáltam a dolgot, nem tévesztette el sohasem. A nyelve egy centiméternyire állandóan kilógott a szájából, mely körülmény szinte nevetésre készítette az embereket, mert úgy nézett ki, mint amikor a csintalan gyermek öltögeti a nyelvét . . .

Salgó Henrik
Arad.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kegyelet különös megnyilatkozása. Az orosz világhírű írója, *Tolstoj*, immár két éve nyugszik sírjában. Az igazságtalanságok e nagy üldözöjének sirhalma a közelben lakó orosz parasztnép, mint orosz lapok írják, bucusus menetben keresi fel maig is, hogy ezzel kegyeletének méltó jelét adja a szegénység az

elnyomott emberek e kimagasló védelmezője iránt. A sír közvetlen közelében egy orosz kiscgazda gazdálkodik. Ez az ember avval véli legjobban kifejezhető a nagy *Tolstoj* iránt kegyeletes háláját, hogy sírját mindennap beszórja ocsoval, hogy éneklő madarakat csaljon arra. Reggel korán el is lepik a sírt az ily madarak s jóllakás után a környező fákra visszaszálva, ékes hangversenyt rendeznek a nagy altruista nyugvó porai fölött. Naiv talán e cselekedet, de találó a forma, mert *Tolstoj* állatbarát is volt egyszersmind. Valamelyik munkájában, többek között azt írta: „Én nem bántom állataimat, hanem beszélök velük.“ (ik.)

Krüger kalapja. A bur köztársaság annak idején világhírre szert tett nagy emberét, *Krügert*, tudvalevőleg szoborban örökítette meg. Az akkori lapközlések szerint a szoborleplezési ünnepély bizottságának elnöke tisztelettel odajárult az ünnepélyre meghívott Krügerné asszony elé és nagy alázatossággal azt kérdezte tőle:

— Asszonyom! hogyan vélekedik ön e szobor felől?

— Zseniális és egyben *praktikus* alkotás e szobor, felelte Krügerné asszony. Különösen nagyszerűen és praktikusán van visszaadva feledhetlen férjem sajtáságos kalapja.

— Nagyon köszönöm, szólt az ott álló szobrász.

— Ön bizonyosan leikes madárvédő, mondta Krügerné.

— Hogy hogy, asszonyom? — kérdezte a szobrász.

— Ugy, hogy az eszményit összekötötte a prózai praktikussal: úgy csinálta meg a férjem kalapjának a karimáját, hogy abban az esővíz meggyülhessen s abból a madarak a szomjukat olthassák. — Köszönöm a szivességét!

M. K.

Az O. Á. E. céljaira adakoztak április 1-től augusztus 31-ig: Névtelen Grimm G.-né után 40 K, Kósa Ferenc 22'82 K, Fein Dávid 10 K, özv. Langer Ádámné 10 K, özv. Treszler Károlyné 10 K, Kerner Jusztin 4 K, Faluvégi Dénes 1'16 K.

O. Á. E. új rendes tagjai: Haller Samu, Erdélyi Wald Jakab, Abonyi Viktor, Biró Károly, Zemplényi Lászlóné, Masánszky Etel, Dr. Dalmady Zoltán, Makói és Geleji Dr. Makay Béla min. tan., Dr. Bókay Zoltán egyet. tanársegéd, Gröber Lajosné, Dr. Jankovich György min. osztálytanácsos.

Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába július és augusztusban belépett 2000 tag.

IRODALOM.

„A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége és az Országos Állatvédő Egyesület évkönyve az 1911. évről.

Kilencven oldalnyi terjedelemben számol be e füzetben az O. Á. V. E. a maga és a vele szövetségi ben álló vidéki egyesületek (számszerint 34) 1911. évi működéséről.

Érdekes ujtás benne, hogy az évi közgyűlési jelentés adatai ki vannak most egészítve felettes fórumokkal történt iratváltások szószertenti közléseivel, az ügy előbbvitelét célzó intézkedések felsorolásával,

amiből az az örvendetes tény derül ki, hogy ez intézményünk feladatának magaslatán áll s újabb időben sikerült megnyernie felettes fórumok jóindulatát és segélyét.

Számot ad ez az évkönyv minden egyéb mozzanatról is: vagyoni helyzetéről, sokoldalú állat- és általában természetvédelmi törekvéseiről, cselekedeteiről s az elért eredményekről és közli a majdnem két ezeret megütő O. Á. V. E. tagjainak névsorát.

A vezetőségnek a legnagyobb elismerésre méltó önzetlen munkája s a tagok szövetségi hűsége reméljük engedi, hogy a jövő évi „Évkönyv” még fényesebb eredményekkel számol majd be, tekintve, hogy most már állami magas fórumok is latbavetik hathatós pártfogásukat az ország közgazdaságilag és etikailag is fontos állatvédelmi ügyének az érdekében.

Egy régi tag.

Gyermek-Naptár 1913. évre. Az Országos Állatvédő Egyesület imént bocsátotta ki ismeretes gyermek-naptára 1913. évre szóló folyamát. A 39 szép szöveg-ábrával és *Vezényi* pompás címképével illusztrált 64 oldalra terjedő díszes, szép kiállítású mű ára példányonként 10 (tíz) fillér. E csekély árból következik, hogy postán való szállítás esetében legalább 20—50 példány rendelendő egy címre, mert a portóköltéség külön terheli a kiadó egyesületet.

A mű gazdag, magvas tartalmát részint régismert hazai, neves írók szolgáltatták, részint az ifjabb generáció jótollu képviselői.

Megrendelések az „Országos Állatvédő Egyesület” Budapest, IX., Ernő-utca 11. sz. a. címzendők.

GYERMEK-OLVASÓKNAK.

Megfűrösztött anyánk kinn a szabad tóban.

Elmondtam a multkor Gabi öcsénk dolgát, Csipszi nevű kutyánk tóba bámulását s kikotyogtam hiven azt a bátorságot, ami akkoron a papucsunkba szállott. Hát azóta ime bátrabbakká lettünk: bementünk a tóba s szépen megfuredtünk.

Augusztusban történt, jó kis meleg volt ám, hajh be pompás volt a térdig érő hullám. Pajtásával Gabi partról nézett reánk, hogyan lubickoltat meg az édesanyánk. Eleinte bizony borzongott a hátunk, hanem aztán vigan hason is csuszáltunk.

Betanulunk még mi, akárki meglássa, mint a kis libuska, az ügyes uszásba. *Monostori Ágnes.*

TARTALOM: Osztóits Mihály. — Az Országos Állatvédő Egyesület felterjesztése a vallás- és közoktatásügyi miniszter urhoz a Madarak és Fák Napja tárgyában. — Ki az oka, hogy a háziállatok között az emberre veszedelmesek is vannak? — Madárképes levelezőlapok tárgyában. — *Egyesületi és szövetségi hírek:* A Szentgotthárdi Állatvédő Egyesület. — A Szegei Állatvédő Egyesület. — A Temesvári Állatvédő Egyesület. — A Győri Állat- és Madárvédő Egyesület. — A Kassai Állatvédő Egyesület. — *Hírek:* Személyi hír. — A Flaubert. — Madarak és Fák napja Pozsonyban. — Állatvédő ünnepség Berlinben — A berlini kocsisiskola. — Kocsisiskolák szövetsége. — Ibszék a Balatonon. — Pöstyéni állatkinzás. — Állatvédő előadások Zsolnán és Rajeczen. — Népünnep a pozsonyi váromban. — Állatvédelem Kassán. — A magyar földművelésügyi miniszter. — Hírek a székesfőváros állatkertjéből. — *Szemle:* Állatvédelem Kassán. — *Állatok világa:* „Dián”. — *Külföldről:* A kegyelet különös megnyilatkozása. — Krüger kalapja. — Az O. Á. E. céljaira adakoztak. — O. Á. E. új rendes tagjai. — Az Országos Ifjúsági Madárvédő Ligába beléptek. — *Irodalom:* „A Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége és az Orsz. Állatvédő Egyesület évkönyve az 1911. évről.” — Gyermeknapjáról 1913. évre. — *Gyermek-olvasóknak:* Megfűrösztött anyánk kinn a szabad tóban.

Szerkeszti MONOSTORI KÁROLY kir. tanácsos, főiskolai nyugd. tanár, egyesületi főtitkár, felelős szerkesztő

Az Országos Állatvédő Egyesület helyiségében

(Budapest IX., Ernő-utca 11—13) kaphatók:

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Magyarország madárvédelmének története, fejlődése és jelenlegi állapota. Ára 1 kor.

Dr. KUKULJEVIC JÓZSEF. Az állatvédelem fontossága az emberiség művelődésének szempontjából. Ára 20 fill.

MÁDAY IZIDOR. Az Országos Állatvédő Egyesület huszonöt évi működése és az állatvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 1 kor.

Ugyanaz, német fordításban. Ára 1 kor.

MÁDAY-CHERNEL. Madárvédelmi törekvések Magyarországon. Ára 3 kor.

MONOSTORI KÁROLY. Lógondozás. Ára 60 fill.

K. NAGY SÁNDOR. Az ember és a kutya. Védekezés a veszettség ellen. 3-ik kiadás. Ára 1 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Ne bántsát az állatot! Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel. Ára 3 kor.

K. NAGY SÁNDOR. Állatvédők törvénykönyve. Az állatvédelemre vonatkozó összes törvények és rendeletek gyűjteménye. 4-ik bővített kiadás. Ára 2 kor.

SZ. NAGY SÁNDOR. A latorcavölgyi pap. Széchy Gyula rajzaival. Ára kötve 2 korona helyett 1 kor.

ÁLLATVÉDELEM

Az Országos Állatvédő Egyesület tagjai és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetségéhez csatlakozott egyesületek tagjai külön előfizetés nélkül, tagdíjuk fejében kapják

AZ „ORSZÁGOS ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLET” ÉS A „MAGYARORSZÁGI
 ≡ ÁLLATVÉDŐ EGYESÜLETEK SZÖVETSÉGÉ”-NEK KÖZLÖNYE ≡
 BUDAPEST IX., ERNŐ-UTCA 11—13. SZ. TELEFON 85—12

Ezen lap közleményeinek utánnyomását nemcsak szívesen megengedjük, hanem tisztelettel kérjük is
 Megjelenik egyszer havonként
 Előfizetési ára 1 évre 2 korona

Állatvédelem a középiskolában.

Ez alatt a cím alatt Gaál István dr. főreáliskolai tanár, egyetemi magántanár, a dévai állami főreáliskola idei értesítőjében érdekes fejtegetéseket tesz közzé, melyeknek elején hangsúlyozza, hogy a legfőlületesebb mérlegeléskor is kitűnik az állatvédelemnek a tanítással és neveléssel való szerves összefüggése. Szerző a „Dévai Ifjúsági Madárvédő Szövetség” keletkezésének történetét és működését ismerteti.

Szerző mint az ornithologiai központ levelező-tagja, ez intézet lelkes vezetőjével való érintkezésből buzditást merített a madárvédelemmel való foglalkozásra, és tanítványainak jobbait a madarak megfigyelésére oktatta és biztatta. A tanítványok fokozatosan figyelték a madarak fészkelését, észlelték a fészekrombolásokat és nyomozták a tetteseket. Ilyen tettes az iskolából is került és azért a szerző nagyobb és kiváló gondot fordított a madarak ismertetésére, ami tényleg kedvező eredményre vezetett. A tanítási rend keretében nem lehetvén elegendő időt nyerni, dr. Gaál külön madár-biológiai előadásokat is tartott, melyek nem voltak kötelezők. Ez előadások oly nagy érdeklődést keltettek, hogy azokon mind a nyolc osztály képviselve volt.

Dévat és vidékét 11 kerületre osztotta be, madarak megfigyelése és a madárvédelem szempontjából. Ebben a madárvédelmet a főkapitányok (VI., VII. és VIII. o. tanulók), kapitányok (IV. o.) s a nyomozó munka egy részét az apródok (II. o.) végzik. Kiválóbb érdeklődést tanúsító III. és IV. o. tanulók korlátolt számban főapródi minőségben működhetnek. Ugyazint néhány V. o. növendék (kitüntetéskép) segédtiszti rangban van egy dandárba beosztva. Így szervezte dr. Gaál tanár a Dévai Ifjúsági Madárvédő Szövetséget.

A nevezett tanár a főkapitányokat a városi rendőrkapitányságon bemutatta és kieszközölte, hogy bármelyikük indokolt kérésére egy rendőrt kap segítségül. Téli tevékenységük első cirkálásánál (VIII. ker.) 11 tőkcsapdát semmisítettek meg és 2 cinkét szabadítottak ki. A szövetség két évi működéséről Gaál tanár által közölt részletes adatok közül kiemeljük a következőket: A két évi működés alatt megsemmisítettek 32 tőkcsapdát, 167 lépvesszőt, 4 lószórhurkot, 5 egyéb fogókészüléket. Elkoboztak 14 parittyát és 2 löfegyvert; csalogatónak használt éneklőkből elkoboztak: 8 madarat. Ezenkívül egy notórius madárfogót és madárkereske-

dőt a rendőrség elé állítottunk s eszközeit megsemmisítettük.

A szövetségnek üdvös kihatása az iskolán túl is érvényesült. Gaál tanár növendékei saját kezdeményezésükből felajánlották szolgálataikat a madárvédelem ügyének saját falujukban való terjesztésére és kértek igazolványt.

Mondhatom, sajnálom, hogy lapunk szűk tere miatt csak ily hézagosan ismertethetem dr. Gaál tanár fejtegetéseit, melyek a helyes érzékről pedagógiai tapintatról és a madárvédelem iránt való ügyeszeretetről tesznek tanúságot, de azt is bizonyítják, hogy gondolkodni és cselekedni egyaránt tudó férfiak a legegyszerűbb módon és eszközökkel körükben közhasznú tevékenységet képesek kifejteni, mely akár követendő példaszámba is mehet.

Máday Izidor.

Ugyanezen érdekes és fontos tárgyban ifj. Thóbiás Gyula urtól is kaptunk „A dévai kis gárda” címen közleményt. Ezt, helyszűke miatt, csak lapunk jövő számában publikálhatjuk.

Szerk.

Egyesületi és szövetségi hírek.

Az Országos Állatvédő Egyesület választmányának és a Magyarországi Állatvédő Egyesületek Szövetsége végrehajtó-bizottságának szeptember 21-én tartott együttes üléséről jelentés.

Jelen voltak: marosi Máday Izidor elnöklete alatt Grimm Gusztáv ügyvivő alelnök, K. Nagy Sándor alelnök, Monostori Károly főtitkár, Hänsler Károly h. titkár, Fodor Árpád szöv. titkár, Grimm Gusztávné, özv. Kolozsváry Károlyné, Köpöcsy Sándorné, Krizbay Mária, özv. Schmidt Miklósné, Simoni Lakatos Ida, Streiling Ilona, Cseley József, Fenyvessy Adolf, Kakass Kálmán, Reiff Agoston, Selymessy Ferenc, Szeőke Béla, Fölker Józsefné alapító és özv. Göllesz Jánosné rendes tag. Kimentette magát Benkes Ferencné, özv. Péntek Gáspárné és dr. Stern Adolf.

Elnök felkéri a jegyzőkönyv vezetésére Hänsler Károlyt, hitelesítésére Fenyvessy Adolfot és Kakass Kálmánt.